

Kernpunten van het christelijk geloof

Online Leerhuis

Donderdag 28 mei 2020

Inhoud

1. Bijbel
2. God de Vader
3. Jezus Christus
4. Heilige Geest
5. Genade
6. Opstanding en toekomst

1. Bijbel

Twee uitersten:

- De bijbel is Gods woord voor mensen
- De bijbel is een boek van mensen over God

Christelijke dogmatiek: Niet de bijbel is fundament van het christelijk geloof, maar Jezus Christus (500).

Onmisbare bron voor onze kennis van God en onze omgang met God. 'Om God in Jezus Christus te ontmoeten is de Bijbel ons gegeven' (Jan Mudde, *Hete hangijzers*, 50).

Niet de bijbel, maar Jezus is het Woord van God

‘Ik geloof echter niet in God omdat ik in de waarheid van de Bijbel geloof. Ik geloof in de waarheid van de Bijbel, omdat ik geloof in Jezus.’ ‘God, die persoon is, kan zich alleen volledig aan ons doen kennen in een relatie. Dus werd hij mens. Jezus maakte de gerechtigheid, liefde en opofferingsgezindheid van God voor iedereen zichtbaar, hoorbaar en tastbaar; hij belichaamde ze’ (Johan Klein Haneveld, *Hete hangijzers*, 51).

Exegetische verschillen

1 Petrus 3:19: 'Hij is naar de geesten gegaan die gevangen zaten, om dit alles te verkondigen aan hen die ten tijde van Noach weigerden te gehoorzamen, toen God geduldig wachtte en de ark gebouwd werd.'

- Christus predikte in de tijd van de zondvloed dmv Noach
- Christus verkondigde het evangelie toen hij tussen zijn sterven en opstanding in het dodenrijk was (alverzoening?)
- Christus verkondigde zijn overwinning aan de kwade machten (die een slechte invloed hadden op de mensen in de tijd van Noach)

Zijn alle verhalen in het Oude Testament historisch betrouwbare verslagen?

- Genesis 1: over het hoe en wanneer van de schepping, of vooral over God als Schepper (tegenover bestaande scheppingsverhalen)?

Het belang van buiten-bijbelse bronnen

- Genesis 2-3: exact-historisch verslag van de zondeval, of een verhaal over onze vervreemding van God?

Mag de evolutietheorie de bijbeluitleg beïnvloeden?

Verschillende visies op de historiciteit van de verhalen in het Oude Testament.

- Het is exact zo gebeurd als beschreven.
- Het kan soms moeilijk zijn om geschiedenis te ontdekken in Israëls verhalen, maar we krijgen een goed beeld van hoe de oude Israëlieten God *ervaren* hebben (Pete Enns, *The Bible Tells Me So*).

Zie ook de verschillen tussen Koningen en Kronieken.

2. God de Vader

Ook als het bestaan van God onomstotelijk bewezen kan worden, blijft de vraag: wie is God? De God van de bijbel, van de Koran, van andere heilige boeken?

‘Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen’ (Joh 1:18).

God is liefde

‘Wie niet liefheeft kent God niet, want God is liefde. En hierin is Gods liefde ons geopenbaard: God heeft zijn enige Zoon in de wereld gezonden, opdat we door hem zouden leven’ (1 Joh 4:8-9).

‘Laten we eten en feestvieren, want deze zoon van mij was dood en is weer tot leven gekomen, hij was verloren en is teruggevonden’ (Lc 15:23-24).

God haat kwaad en onrecht

‘Was je reinig je, maak een eind aan je misdaden, ik kan ze niet meer zien. Vermijd alle kwaad, en leer goed te doen. Zoek het recht, houd tirannen in toom, bied wezen bescherming, sta weduwen bij’ (Jes 1:16-17).

‘Want de Heer verliest de rechtvaardigen niet uit het oog en luistert naar hun gebeden, maar hij keert zich tegen wie kwaad doen’ (1 Pt 3:12; Ps 34:16-17).

Invloed van cultuur en beperkte kennis van God

Bijvoorbeeld het spreken over Gods toorn. Straft God, of straft de zonde zichzelf?

G. Boyd: zonde is inherent zelfvernietigend.

B. Jersak: 'De bijbel legt echter een progressieve reis af, een kruisvormige pelgrimage van een letterlijke interpretatie van toorn, waar God lijkt te branden van woede en op gewelddadige wijze reageert, naar een metaforische lezing van toorn, waarbij God zich overgeeft – *ons overgeeft* – aan de zelfvernietigende consequenties van onze koppige wil'.

De drie-ene God

‘door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest’ (Mat 29:19).

‘En omdat u zijn kinderen bent, heeft God ons de Geest van zijn Zoon gegeven, die ‘*Abba, Vader*’ roept’ (Gal 4:6).

Vader, Zoon en Geest zijn gezamenlijk de focus van de christelijke verering van God (*CD*, 93).

God is Koning

‘Met wie wil je mij vergelijken, zegt de Heilige, aan wie ben ik gelijk te stellen?’ (Jes 40:25)

‘In zijn ogen zijn de volken als een druppel in een emmer, als een stofje op een weegschaal; de eilanden weegt hij als zandkorrels’ (Jes 40:15)

‘Jezus Christus, die de hemel is binnengegaan en nu aan Gods rechterhand zit, terwijl de engelen, machten en krachten aan hem onderworpen zijn’ (1 Pt 3:22).

God als herder

‘De HEER is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.’ ‘Al gaat mijn weg door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij, uw stok en uw staf, zij geven mij moed’ (Ps 23:1,4).

‘Mijn schapen luisteren naar mijn stem, ik ken ze en zij volgen mij. Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven’ (Joh 10:27-28).

3. Jezus Christus, Gods Zoon

Geloofsbelijdenis van Nicea: 'geboren uit de Vader vóór alle eeuwen, God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God; geboren, niet geschapen, één van wezen met de Vader; door Hem zijn alle dingen geworden.

Jezus is Heer

Jezus wordt 'Heer' (Kurios) genoemd, (bijna) nooit God:

Joh 1:18: 'de enige Zoon, die zelf God is'

Joh 20:28: 'Mijn Heer, mijn God!'

(Rom 9:5: 'omwille van het volk dat van de aartsvaders afstamt en waaruit Christus is voortgekomen. God, die boven alles verheven is, zij geprezen tot in eeuwigheid. Amen')

(Tit 2:13: 'de verschijning van de majesteit van de grote God en van onze redder Jezus Christus')

God geworden?

André Troost: 'Het kruislabyrint. Een zoektocht naar God.'

'Jezus: niet *de* God, de grote God, onze Vader, God der goden. Maar wel zijn Zoon, oneindig veel meer dan alleen maar een gewoon mens. Een hemels wezen, komend uit de wereld van God, de Zoon des mensen, door de Eeuwige mede tot God benoemd. Jezus, mijn God!' (175)

God geworden?

‘Het Woord was bij God en het Woord was *een* god’
(Sahidisch-Koptische vertaling van Johannes 1:1).

‘Kennelijk meenden ook die vertalers al dat Johannes niet wilde zeggen dat Jezus vereenzelvigd moet worden met de Eeuwige, de God der goden. Het Woord was *een* god, niet de almachtige God zelf. En dat goddelijke Woord was kind aan huis bij de ene God der goden’
(203).

Jezus' leven, sterven en opstanding

Immanuël, 'God met ons'

Leefregels voor Gods koninkrijk, Gods nieuwe wereld.

Belangrijkste regel: God en je naaste liefhebben

Herstel van het leven en van de relatie met God

Bekend maken wie God is

Betekenis van Jezus' kruisdood

- Verzoening door voldoening? Jezus heeft Gods toorn over onze zonden gedragen
- Overwinning op het kwaad (Christus victor)? Jezus heeft het kwaad overwonnen door liefdevolle zelfopoffering.

4. Heilige Geest

Drijvende kracht achter de wereldwijde evangelieverkondiging: 'Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde' (Hd 1:8).

Maakt ons leven nieuw: 'laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten' (Gal 5:16).

5. Genade

Sola Gratia, alleen door genade

Hoe we ook kunnen verschillen van mening over vrije wil en over wat uitverkiezing betekent, we zijn het erover eens dat we worden gered door Gods goedheid.

Genade: rechtvaardiging én heiliging

‘Iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God; en iedereen wordt uit genade, die niets kost, door God als een rechtvaardige aangenomen omdat hij ons door Christus Jezus heeft verlost’ (Rom 3:23-24).

We moeten ‘vol ontzag voor God ons hele leven heiligen’ (2 Kor 7:1). ‘Streef ernaar in vrede te leven met allen en leid een heilig leven: wie dat niet doet zal de Heer niet zien’ (Hebr 12:14).

Leefregels van Gods nieuwe wereld

‘Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben’ (Joh 13:34).

‘Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing’ (Gal 5:22-23a).

6. Opstanding en toekomst

‘Maar als Christus niet is opgewekt, is uw geloof nutteloos, bent u nog een gevangene van uw zonden en worden de doden die Christus toebehoren niet gered’ (1 Kor 15:17-18).

‘in zijn grote barmhartigheid heeft hij [God] ons opnieuw geboren doen worden door de opstanding van Jezus Christus uit de dood, waardoor wij leven in hoop’ (1 Pt 1:3).

Toekomst

‘Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld’ (Mat 28:20).

‘Jezus, ... zal op dezelfde wijze terugkomen als jullie hem naar de hemel hebben zien gaan’ (Hd 1:11).

Hij zal ‘ons armzalig lichaam gelijk maken aan zijn verheerlijkt lichaam’ (Filp 3:21).

‘U ziet de redding tegemoet, die aan het einde van de tijd zeker geopenbaard zal worden’ (1 Petrus 1:5).

Eindbestemming: niet de hemel, maar de nieuwe aarde

Tussentoestand:

‘nog vandaag zul je met mij in het paradijs zijn’ (Lc 23:43).

‘Enerzijds verlang ik ernaar te sterven en bij Christus te zijn, want dat is het allerbeste’ (Filp 1:23).

De zielen aan de voet van het altaar (Opb 6:9-11).

‘Maar wij vertrouwen op Gods belofte en zien uit naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont’ (2 Pt 3:13).

‘Zolang we in onze aardse tent verblijven zuchten we onder een zware last, omdat we niet willen dat deze kelding wordt uitgetrokken; we willen dat er nieuwe over wordt aangetrokken, zodat het sterfelijke door het leven wordt verslonden’ (2 Kor 5:4).

Paulus verlangt ernaar niet te hoeven sterven, maar vanuit dit leven direct over te gaan naar het opstandingsleven.